

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 252.

Tredie Session.

75de Møde.

Mandagen den 9de Februar.

(Fortf.)

David (fortf.): Man har i Loven indskrænket Sammenlægningsfriheden indenfor saa snevre Grændser, at jeg ikke troer, at det er stemmende med Statens Vel, og jeg skal i den Henseende kun bemærke, at af de 67,000 Gaarde, som findes her i Landet, er der ikke 1 pCt., som har over 20 Tdr. Hartkorn Tilliggende, og naar man vil gaae ned til 12 Tdr., er der ikke 2 pCt., og denne Kjendsgjerning kan, hvilket Brug man end vil gjøre af det statistiske Materiale, ikke benægtes, og jeg skal nu her, da Sagen er saa langt fremrykket, kun gjøre den eneste Bemærkning, at der under denne Sag er gjort et Brug af de statistiske Oplysninger, som man snarere kunde kalde Misbrug; thi man har, for at finde et Argument mod at udstrække Sammenlægningsfriheden, blandt Andet paaberaabt sig, at 169,000 Tdr. Hartkorn drives under Gaarde med Tilliggende af over 20 Tdr. Hartkorn, medens det paa samme Side, hvor denne statistiske Oplysning maa være hentet, af det statistiske Tabelværk findes oplyst, at kun henimod 9 pCt. af Landets Hartkorn, altsaa ikke Mere end $\frac{1}{5}$ af hvad man har paaberaabt sig, drives umiddelbart under Hovedgaarde, medens det Dørlige, som man vil have opfattet saaledes, som om ogsaa dette dreves under samlede store Jordbrug, er netop de samme Betingelser undertasket, som bestaae for Jordbruget overhovedet her i Landet. Jeg skal imidlertid, som sagt, ikke gaae dybere ind paa, hvad man har udledet af de paaberaabte statistiske Oplysninger, men kun bemærke, at, medens de naturlige Forhold under enhver Lovgivning mere og mere føre til Gien-

dommenes Udskykning, thi, hvor ikke en vidt-udstrakt Forstefødselsret finder Sted, ville Jord-eiendommene under enhver Lovgivningsmaade have Tendents til en større Udskykning, maa det derfor forekomme saa meget mere nødvendigt at sætte en ikke altfor indskrænket Grændse for Sammenlægningen, men den kan jeg ingenlunde finde at være 12 Tdr. Hartkorn (Hør!), thi, som det hedder i Landocommissionens Betænkning, deraf vilde Følgen blive, at i mangfoldige Tilfælde ikke engang to Bøndergaarde kunde drives under Et, uden at søge en særlig Bevilling dertil, og at Bevillingsvæsenet skulde vedblive i det Omfang, hvori det hidtil har eksisteret, eller i det Omfang, som nærværende Lov, naar den bliver antagen, vilde anvise derfor — det kan jeg ikke finde ønskeligt eller rigtigt, og jeg er overbevist om, at der derved ikke vil opnaaes noget Gode. Da saaledes Loven foreligger i en Stikkelse, der hverken kan tilfredsstille dem, der ville have en større Sammenlægningsfrihed end den, som Loven nu antyder, idet det vil være afhængigt af Bevilling, om der vil kunne drives større Jordbrug end det, som svarer til 12 Tdr. Hartkorn, og da den paa den anden Side heller ikke kan tilfredsstille dem, der ville have Grændsen sat lavere, fordi den bestandigt kan overskrides ad Bevillingsveien, kan jeg ikke stemme for Loven, og maa derfor, saaledes som jeg har gjort, naar man har forkastet de 20 Tdr. Hartkorn som Grændse for Sammenlægningsfriheden, og naar man har antaget Tillæget til § 1, hvorved Bevillingsvæsenet næsten bestaaer i det samme Omfang som hidtil, stemme mod Loven.

J. A. Hansen: Uagtet jeg paa ethvert Stadium af Forhandlingerne om denne Lov har erklæret mig mod den i dens Heelhed, har jeg dog ikke troet, i det sidste Møde at kunne